

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 30

"Για τη ρύθμιση της διάρκειας εργασίας στο εμπόριο και στα γραφεία"

Η Γενική Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, που συγκλήθηκε στη Γενεύη από το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας και συνήλθε εκεί στις 10 Ιουνίου 1930, στη δέκατη τέταρτη σύνοδό της, Αφού αποφάσισε να αποδεχτεί διάφορες προτάσεις σχετικά με τη ρύθμιση της διάρκειας εργασίας στο εμπόριο και τα γραφεία, ζήτημα που αποτελεί το δεύτερο σημείο της ημερήσιας διάταξης της συνόδου και, Αφού αποφάσισε οι προτάσεις αυτές να διατυπωθούν με τη μορφή Διεθνούς Σύμβασης, Αποδέχεται, σήμερα 28 Ιουνίου 1930, την παρακάτω σύμβαση που θα αναφέρεται ως Σύμβαση για τη διάρκεια εργασίας (εμπόριο και γραφείο), 1930, με σκοπό να επικυρωθεί αυτή από τα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Καταστατικού της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας.

Άρθρο 1.

1. Η σύμβαση αυτή θα εφαρμόζεται στο προσωπικό που απασχολείται στα παρακάτω καταστήματα, δημόσια και ιδιωτικά :
 - (α) εμπορικά καταστήματα, στα οποία περιλαμβάνονται και τα ταχυδρομεία, τηλεγραφεία και τηλεφωνεία, καθώς και εμπορικοί κλάδοι οποιασδήποτε άλλης επιχείρησης,
 - (β) καταστήματα ή διοικητικές υπηρεσίες, στις οποίες οι εργαζόμενοι απασχολούνται κυρίως σε εργασία γραφείου,
 - (γ) επιχειρήσεις εμπορικού και συγχρόνως βιομηχανικού χαρακτήρα, εκτός εάν αυτές θεωρούνται καθαρά βιομηχανικές.
 Η αρμόδια αρχή κάθε χώρας θα πρέπει να καθορίζει το διαχωριστικό όριο αφενός ανάμεσα στις εμπορικές εγκαταστάσεις και αυτές στις οποίες οι εργαζόμενοι απασχολούνται κυρίως με εργασία γραφείου και αφετέρου ανάμεσα στις βιομηχανικές και αγροτικές επιχειρήσεις.
2. Η σύμβαση δε θα εφαρμόζεται στο προσωπικό των παρακάτω εγκαταστάσεων :
 - (α) των εγκαταστάσεων για τη θεραπεία ή τη νοσοκομειακή περίθαλψη ασθενών, αναπήρων, απόρων ή ψυχοπαθών,
 - (β) των ξενοδοχείων, εστιατορίων, οικοτροφείων (πανσιόν), λεσχών, καφενείων και άλλων καταστημάτων όπου προσφέρονται είδη άμεσης κατανάλωσης,
 - (γ) των επιχειρήσεων θεαμάτων και διασκεδάσεων.

Η σύμβαση θα εφαρμόζεται, εντούτοις, και στο προσωπικό των παραρτημάτων των εγκαταστάσεων που αναφέρονται στα εδάφια (α), (β) και (γ) αυτής της παραγράφου, στις περιπτώσεις που τα παραρτήματα αυτά, αν ήταν ανεξάρτητες επιχειρήσεις, θα περιλαμβάνονταν ανάμεσα στις εγκαταστάσεις για τις οποίες εφαρμόζεται αυτή η Σύμβαση.

Άρθρο 2

Για τους σκοπούς αυτής της Σύμβασης ως διάρκεια εργασίας θεωρείται ο χρόνος στη διάρκεια του οποίου το προσωπικό βρίσκεται στη διάθεση του εργοδότη. Εξαιρούνται

οι περίοδοι ανάπαυσης, κατά τις οποίες το προσωπικό δε βρίσκεται στη διάθεση του εργοδότη.

Άρθρο 3.

Η διάρκεια εργασίας του προσωπικού στο οποίο εφαρμόζεται αυτή η σύμβαση δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 48 ώρες την εβδομάδα ή τις 8 ώρες την ημέρα, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τις επόμενες διατάξεις.

Άρθρο 4.

Η εβδομαδιαία διάρκεια της εργασίας, που αναφέρεται στο άρθρο 3, μπορεί να κατανέμεται έτσι ώστε η ημερήσια διάρκεια της εργασίας να μην υπερβαίνει το δεκάωρο.

Άρθρο 5.

1. Σε περίπτωση ομαδικής διακοπής της εργασίας που οφείλεται:

α) σε τοπικές εορτές,

β) σε τυχαία γεγονότα ή ανώτερη βία (ατυχήματα που συμβαίνουν στις εγκαταστάσεις, διακοπή κινητήριας δύναμης, φωτισμού, θέρμανσης ή νερού, ή θεομηνίες που προξενούν σοβαρές υλικές ζημιές στις εγκαταστάσεις),

η ημερήσια διάρκεια της εργασίας μπορεί να παραταθεί, ώστε να αναπληρωθούν οι ώρες που χάθηκαν, με την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι παρακάτω όροι: (α) δεν επιτρέπεται η αναπλήρωση χαμένων ωρών πέρα από 30 ημέρες το χρόνο και πρέπει αυτή να πραγματοποιείται μέσα σε λογική προθεσμία, (β) η παράταση της διάρκειας της εργασίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μια ώρα την ημέρα, (γ) η ημερήσια διάρκεια της εργασίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το δεκαήμερο.

2. Η αρμόδια αρχή θα πρέπει να πληροφορείται σχετικά με τη φύση, την αιτία και την ημερομηνία της ομαδικής διακοπής της εργασίας, τον αριθμό των χαμένων εργασιμών ωρών και τις προσωρινές τροποποιήσεις που προβλέπονται στο πρόγραμμα ωρών εργασίας.

Άρθρο 6.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, κατά τις οποίες οι συνθήκες κάτω από τις οποίες πρέπει να εκτελεστεί η εργασία, κάνουν τις διατάξεις των άρθρων 3 και 4 ανεφάρμοστες, κανονισμοί της αρμόδιας κρατικής αρχής, μπορεί να επιτρέπουν κατανομή των ωρών εργασίας μέσα σε χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από την εβδομάδα, με την προϋπόθεση ότι η μέση διάρκεια της εργασίας υπολογιζόμενη πάνω στον αριθμό των εβδομάδων που περιλαμβάνεται στο διάστημα αυτό δεν ξεπερνά τις 48 ώρες την εβδομάδα και σε καμιά περίπτωση τις 10 ώρες την ημέρα.

Άρθρο 7.

Κανονισμοί της αρμόδιας κρατικής αρχής θα πρέπει να καθορίζουν :

1. Τις πάγιες παρεκκλίσεις που είναι δυνατό να επιτρέπονται για :

(α) ορισμένες κατηγορίες προσώπων που η εργασία τους μπορεί να είναι διαλείπουσα

από τη φύση της, όπως οι θυρωροί και τα πρόσωπα που φυλάσσουν ή συντηρούν τόπους ή αποθήκες, (β) τις κατηγορίες προσώπων που απασχολούνται απευθείας σε προπαρασκευαστικές

ή συμπληρωματικές εργασίες οι οποίες πρέπει να εκτελούνται απαραίτητα έξω από τα όρια διάρκειας της εργασίας που έχουν καθοριστεί για το υπόλοιπο προσωπικό της επιχείρησης, (γ) τα εμπορικά ή άλλα καταστήματα, όταν η φύση της εργασίας, το μέγεθος του πλη-

θυσμού, ή ο αριθμός των εργαζομένων (σ' αυτά), καθιστούν ανεφάρμοστες τις ώρες εργασίας που καθορίζονται στα άρθρα 3 και 4.

2. Τις προσωρινές παρεκκλίσεις που είναι δυνατό να επιτρέπονται, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(α) σε περίπτωση ατυχήματος που έγινε ή υπάρχει κίνδυνος να γίνει σε περίπτωση ανώτερης βίας ή επείγουσας εργασίας στις μηχανές ή τις εγκαταστάσεις, αλλά μόνο στο μέτρο που αυτό θα ήταν αναγκαίο για την αποφυγή σοβαρής διαταραχής της κανονικής λειτουργίας του καταστήματος,

(β) για την πρόληψη απώλειας υλικών που υπόκεινται σε φθορά ή για την αποφυγή της διακινδύνευσης του τεχνικού αποτελέσματος της εργασίας,

(γ) προκειμένου να επιτραπούν ειδικές εργασίες όπως η απογραφή και η προετοιμασία των ισολογισμών, οι λήξεις, οι εκκαθαρίσεις και η ισοσκέλιση και το κλείσιμο των λογαριασμών,

(δ) για να μπορούν τα καταστήματα να αντιμετωπίζουν έκτακτες πιέσεις εργασίας που οφείλονται σε εξαιρετικές περιστάσεις, εφόσον δεν είναι δυνατόν κανονικά να περιμένει κανείς από τον εργοδότη να προσφύγει σε άλλα μέτρα.

3. Με εξαίρεση τις περιπτώσεις του εδαφίου (α) της παραγράφου 2, οι κανονισμοί που εκδίδονται σύμφωνα μ' αυτό το άρθρο πρέπει να καθορίζουν τον αριθμό των πρόσθετων ωρών που μπορούν να επιτραπούν κατά την ημέρα και, όσον αφορά στις προσωρινές εξαιρέσεις, κατ' έτος.

4. Η αμοιβή για τις πρόσθετες ώρες που προβλέπονται στα εδάφια (β), (γ) και (δ) της παραγράφου 2 αυτού του άρθρου πρέπει να αυξάνεται τουλάχιστον κατά 25% σε σχέση με τον κανονικό μισθό.

Άρθρο 8.

Οι κανονισμοί που προβλέπονται στα άρθρα 6 και 7 πρέπει να εκδίδονται μετά από γνώμη των ενδιαφερόμενων εργατικών και εργοδοτικών οργανώσεων, αφού ληφθούν υπόψη ειδικά οι συλλογικές συμβάσεις που έχουν συναφθεί μεταξύ αυτών των εργατικών και εργοδοτικών οργανώσεων, εφόσον υπάρχουν τέτοιες.

Άρθρο 9.

Η εφαρμογή των διατάξεων της σύμβασης αυτής μπορεί να αναστέλλεται από την κυβέρνηση σε οποιαδήποτε χώρα σε περίπτωση πολέμου ή άλλης επείγουσας κατάστασης γεγονότων που απειλούν τη δημόσια ασφάλεια.

Άρθρο 10. 1. Με τη σύμβαση αυτή δε τίγονται

έθιμα ή συμφωνίες, με βάση τις οποίες η διάρκεια

της εργασίας είναι μικρότερη ή η αμοιβή είναι μεγαλύτερη από αυτές που προβλέπονται από τη σύμβαση.

2. Κάθε περιορισμός που επιβάλλεται απ' αυτή τη σύμβαση πρέπει να προστίθεται και να μη καταργεί οποιοδήποτε άλλο περιορισμό που επιβάλλεται από κάθε νόμο, διάταγμα ή κανονισμό που ορίζει διάρκεια εργασίας μικρότερη ή αμοιβή εργασίας μεγαλύτερη απ' αυτές που προβλέπονται από τη σύμβαση.

Άρθρο 11.

Για την αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων της σύμβασης αυτής:

1. Θα πρέπει να λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα για την εξασφάλιση κατάλληλης επιθεώρησης.
2. Κάθε εργοδότης θα πρέπει:
 - (α) να γνωστοποιεί με τοιχοκόλληση σε εμφανή σημεία του καταστήματος ή σε άλλο κατάλληλο χώρο, ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο που θα ενέκρινε η αρμόδια αρχή τις ώρες έναρξης και λήξης της εργασίας ή, εάν η εργασία εκτελείται με βάρδιες, τις ώρες κατά τις οποίες αρχίζει ή λήγει η εργασία κάθε βάρδιας,
 - (β) με τον ίδιο τρόπο, να καθιστά γνωστές τις ώρες ανάπαυσης του προσωπικού οι οποίες, σύμφωνα με το άρθρο 2, δεν περιλαμβάνονται στις ώρες εργασίας,
 - (γ) να τηρεί μητρώο με τον τύπο που καθορίζεται από την αρμόδια αρχή, για όλες τις πρόσθετες ώρες εργασίας, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 7, καθώς και για το ποσό της αντιμισθίας που καταβλήθηκε γι' αυτές.
3. Η απασχόληση κάθε προσώπου πέρα από τα χρονικά όρια που έχουν καθοριστεί από το εδάφιο (α) της παραγράφου 2 ή κατά τις περιόδους που καθορίζονται σύμφωνα με το εδάφιο (β) της παραγράφου 2 αυτού του άρθρου, θα θεωρείται παράνομη.

Άρθρο 12.

Κάθε Μέλος που επικυρώνει αυτή τη σύμβαση πρέπει να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα με τη μορφή ενός συστήματος κυρώσεων για την εξασφάλιση της εφαρμογής των διατάξεων της σύμβασης.

Άρθρο 13.

Οι επίσημες επικυρώσεις αυτής της σύμβασης θα κοινοποιούνται στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας για καταχώριση.

Άρθρο 14.

1. Η Σύμβαση αυτή θα δεσμεύει εκείνα μόνο τα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας που η επικύρωσή τους θα έχει καταχωριστεί από τον Γενικό Διευθυντή.
2. Η Σύμβαση θα αρχίσει να ισχύει δώδεκα μήνες μετά την καταχώριση από το Γενικό Διευθυντή των επικυρώσεων δύο Μελών.
3. Στη συνέχεια, η Σύμβαση αυτή θα αρχίσει να ισχύει, για κάθε Μέλος, δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία καταχώρισης της επικύρωσής της απ' αυτό.

Άρθρο 15.

Μόλις καταχωριστούν στο Διεθνές Γραφείο Εργασίας οι επικυρώσεις δύο Μελών της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας θα γνωστοποιεί το γεγονός αυτό σε όλα τα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας. Θα τους γνωστοποιεί επίσης την καταχώριση των επικυρώσεων που θα του κοινοποιούνται μεταγενέστερα από όλα τα άλλα Μέλη της Οργάνωσης.

Άρθρο 16.

1. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει τη σύμβαση αυτή θα μπορεί να την καταγγείλει μετά τη λήξη περιόδου δέκα ετών από την ημερομηνία της αρχικής έναρξης ισχύος της, με πράξη που θα κοινοποιείται για καταχώριση στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας.
Η καταγγελία θα ισχύσει ένα χρόνο μετά την ημερομηνία κατά την οποία έγινε η καταχώρισή της.
2. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει αυτή τη σύμβαση και δεν ασκήσει το δικαίωμα καταγγελίας που προβλέπεται σ' αυτό το άρθρο, μέσα σ' ένα χρόνο από τη λήξη της δεκαετίας που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, θα δεσμεύεται για μια καινούργια δεκαετία και στη συνέχεια, θα μπορεί να καταγγείλει αυτή τη σύμβαση στο τέλος κάθε δεκαετίας και με τους όρους που προβλέπει αυτό το άρθρο.

Άρθρο Π.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, κάθε φορά που θα το κρίνει αναγκαίο, θα υποβάλλει στη Γενική Συνδιάσκεψη έκθεση πάνω στην εφαρμογή αυτής της Σύμβασης και θα εξετάζει αν πρέπει να εγγραφεί στην ημερήσια διάταξη της Συνδιάσκεψης θέμα ολικής ή μερικής αναθεώρησής της.

Άρθρο 18.

1. Σε περίπτωση που η Συνδιάσκεψη ψηφίσει νέα σύμβαση που θα αναθεωρεί ολικά ή μερικά τη σύμβαση αυτή και εφόσον η νέα σύμβαση δεν ορίζει διαφορετικά :
(α) η επικύρωση από ένα Μέλος της νέας αναθεωρητικής σύμβασης θα επιφέρει αυτοδίκαια, και ανεξάρτητα από τις διατάξεις του παραπάνω άρθρου 16 την άμεση καταγγελία αυτής της σύμβασης, με την επιφύλαξη ότι θα έχει τεθεί σε ισχύ η νέα αναθεωρητική σύμβαση.
2. Από την ημέρα που θα αρχίσει να ισχύει η νέα αναθεωρητική σύμβαση παύει η δυνατότητα για τα Μέλη να επικυρώσουν αυτή τη σύμβαση.
3. Η σύμβαση αυτή θα παραμείνει σε κάθε περίπτωση σε ισχύ, με τη σημερινή μορφή και το περιεχόμενό της, για τα Μέλη εκείνα που την έχουν επικυρώσει και δε θα επικυρώσουν την αναθεωρητική σύμβαση.

Άρθρο 19. Το γαλλικό και το αγγλικό

κείμενο αυτής της Σύμβασης είναι εξίσου αυθεντικά .